

KOUVOLAN HOVIOIKEUS

Kouvola 10.10.2003

Nro L 10

Oikeusministeriölle

OM 32/41/2002
14.10.2003
OM 32/41/2002
OM 32/41/2002
Lauri

Viite: Oikeusministeriön kirje 21.7.2003 nro OM 32/41/2002

Asia: Lausunto työryhmän osamietinnöstä "Ihmiskauppa, paritus ja prostituutio"
(työryhämietintö 2003:5)

Viitekirjeessä pyydettyä lausuntonaan hovioikeus esittää kunnioittavasti seuraavaa:

Yleistä

Mietinnössä ehdotetaan rikoslakia muutettavaksi siten, että muutoksilla parannettaisiin mahdollisuutta torjua ihmiskauppaa, paritusta ja prostituutiota. Muutostarve on tullut ajankohtaiseksi toisaalta kansainvälisten velvoitteiden täytäntöönpanemisen vuoksi ja toisaalta kansallisten tarpeiden vuoksi.

Hovioikeus hyväksyy ehdotetut muutokset siltä osin kuin ne koskevat ihmiskauppaa, paritusta ja seksuaalipalvelujen ostamista nuorelta. Näin ollen hovioikeus ei tarkastele osamietintöä näiltä osin tarkemmin.

Täysi-ikäisten välillä tapahtuva seksuaalipalvelujen ostaminen ja myyminen

Kysymys seksuaalipalvelujen ostamisen ja myymisen kriminalisoinnista on hyvin monitahoinen. Asiaa on melko äskettäin käsitelty rikoslain kokonaisuudistuksen yhteydessä seksuaalirikoksia koskevia säännöksiä uudistettaessa. Asiaan liittyviä ongelmia on sivuttu myös järjestyslakia valmisteltaessa. Työryhmän osamietinnössä on hyvin laajasti arvioitu varsinkin ostamisen kriminalisoinnista aiheutuvia hyötyjä ja haittoja. Lisäksi mietinnössä on poikkeuksellisen laajasti esitelty lainsäädäntöä muissa Euroopan maissa. Yleisenä havaintona tästä eurooppalaisesta vertailusta voidaan todeta, että seksuaalipalvelujen ostaminen täysi-ikäiseltä ja niiden myyminen ei pääsääntöisesti ole rangaistavaa. Selvän poikkeuksen tästä yleislinjasta muodostaa Ruotsi, jossa seksuaalipalvelujen ostaminen on vuoden 1999 alusta ollut rangaistavaa. Islannissa puolestaan ammattimainen myyminen on säädetty rangaistavaksi.

Mietinnön mukaan Ruotsin lainsäädännöllä on ollut jossakin määrin vaikutusta prostituutioon. Vaikutus on ilmennyt ainakin katuprostituution vähenemisenä. Kokemukset Ruotsissa näyttävät olevan osin positiivisia ja osin negatiivisia, kuitenkin siten, että viranomaisten yleisarvio näyttäisi olevan positiivinen.

Sekä seksuaalipalvelujen ostamisen kriminalisoinnin puolesta että sitä vastaan voidaan esittää runsaasti varteenotettavia näkökantoja, kuten työryhmän enemmistön ja vähemmistön mielipiteistä ilmenee. Myös näiden palvelujen myymisen kriminalisointia tukevia näkökantoja voidaan hyvin perustella, kuten mietintöön liitetystä eriävässä mielipiteessä nro 2 on tehtykin.

Kysymys täysi-ikäisten henkilöiden välillä tapahtuvan seksuaalipalvelujen myymisen ja ostamisen kriminalisoinnista on luonteeltaan mitä suurimmassa määrin moraalinen. Asia on niin ollen ratkaistava yhteiskunnassa vallitsevien eettisten näkemysten pohjalta, ottaen lisäksi huomioon muun muassa ne moninaiset muutkin seikat, jotka työryhmän mietinnössä on tuotu esille. Näin ollen hovioikeus katsoo, että kannanotto nyt puheena olevaan kysymykseen kuuluu korostetusti lainsäätäjälle eikä tuomioistuimelle. Sen vuoksi hovioikeus ei ota kantaa kysymykseen täysi-ikäisten välillä tapahtuvan seksuaalipalvelujen myymisen ja ostamisen kriminalisoinnista.

Lausunto on valmisteltu työryhmässä, jossa ovat olleet jäseninä hovioikeudenlaamanni Matti Hoppu, hovioikeudenneuvos Timo Palmgren ja viskaali Pirjo Haaja, joka on myös toiminut työryhmän sihteerinä.

Presidentti

Jussi Kivinen

Viskaali

Pirjo Haaja